

Dosarul nr. 2-3/07
2-29/07

H O T Ă R Î R E

18.05.2007

mun. Chișinău

Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău, avînd în componența sa pe:

Președintele ședinței de judecată

N. Traciuc

Grefierul

S. Sorocan

Judecînd în ședință deschisă cauza civilă Scripcenco Grigorii și Scripcenco Angela împotriva Institutului Național de Standardizare și Metrologie și Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, anularea deciziei Comisiei de Apel a AGEPI din 12.05.2006,

C O N S T A T Ă :

Grigore Scripcenco și Angela Scripcenco au depus cerere în instanța de judecată către Institutul Național de Metrologie și Standardizare despre recuperarea prejudiciului material și moral, cauzat în urma folosirii ilegală a invenției protejate prin brevet.

Întru motivarea cererii au invocat că, pîrîtul în anul 1998, în scop de a obține un venit, a introdus în țară de la Ucraina instalația de verificare a contoarelor de gaz, pe care a pus-o în exploatare. În legătură cu faptul că ei sunt deținători a brevetului de invenție a convertorului rotativ al debitului și lor le aparține dreptul exclusiv asupra invenției protejate prin brevet, solicită recuperarea prejudiciului material în mărime de 534 628 lei 80 bani și a prejudiciului moral în mărime d 2 138 515 lei 20 bani.

La 04.08.2006 reclamantii au înaintat o acțiune în Curtea de Apel Chișinău împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la anularea deciziei Comisiei de Apel a AGEPI din 23.05.2006 ca ilegală, invocînd că au executat toate cerințele referitor la brevetul de invenție, achitînd permanent taxele cuvenite și motive pentru anularea brevetului nu s-au stabilit.

La 05.01.2007 reclamantii prin cererea depusă și-au concretizat cerințele și au solicitat să fie obligat Institutul Național de Standardizare și Metrologie de a stopa încălcarea dreptului deținătorilor invenției pînă la încheierea contractului, încăsarea prejudiciului material 1 414 867,5 lei și despăgubirea morală în valoare de 1 414 867,5 lei, iar în total de încasat de la INSM prejudiciul în sumă de 2 829 735,0 lei și cheltuielile pentru asistența judiciară conform contractului în mărime de 10% din suma încasată. La fel s-a solicitat a fi anulată ca ilegală decizia Comisiei de Apel a AGEPI din 12.05.2006 despre anularea brevetului de invenție nr.250 „Convertor rotativ al debitului” din 10.01.1995 și a obliga AGEPI să efectueze corectări în materialele brevetului de invenție în conformitate cu materialele inițiale ale cererii.

În ședința de judecată ambii reclamantii și reprezentanții lor Postolachi V. și Mujicioc E. au susținut acțiunea modificată integral și au explicat că membrii comisiei s-au atîrnat neglijent față de obligațiunile sale în perioada executării expertizei formale și preventive, la moment reclamantii sînt deținători ai brevetului Euroasiatic, iar deținătorul de brevet are dreptul să depună cerere privind corectarea unor greșeli emise în brevet sau să introducă schimbări în brevet fără extinderea nivelului de protecție, iar prin decizia contestată au fost lipsiți de drepturi, care se referă la introducerea schimbărilor în brevet. Cererea din 02.03.2006 a reclamantilor cu privire la modificarea revendicării a invenției, ce se bazează pe propunerile expertizei, au rămas fără executare.

Reprezentanții Institutului Național de Standardizare și Metrologie A. Isac și E. Cerchez au solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiate și au explicat că instalația de verificare a contoarelor de gaz a fost cumpărată de la firma „Tempo” Ucraina în scopul supravegherii de

stat de către fosta ÎS Centrul de Standardizare și Metrologie în baza contractului de vânzare – cumpărare nr. 30 din 08.06.1998.

La solicitarea INSM, vânzătorul și întreprinderea producătoare „Tempo”, Ucraina a prezentat probe conform cărora în instalația de verificare a contoarelor de gaz n-a fost utilizat brevetul reclamanților.

În urma analizei soluției pentru rezolvarea problemei propuse în invenție, conform brevetului de invenție nr. 250, efectuate de către specialiștii INSM și colaboratorii firmei „Tempo” din Ucraina, confirmate de doctorul în științe fizico-matematice, conferențiar USM I.Goian, s-a demonstrat faptul că forma revendicată a profilului suprafeței active a rotorului nu poate fi reprodusă, este greșită și nu contribuie la rezolvarea problemei propuse și ca urmare nu corespunde condițiilor de brevetabilitate – aplicabilitate industrială, în baza acestui fapt INSM și a motivat contestația privind anularea brevetului de invenție nr. 250, care în urma examinării de către Comisia de Apel a AGEPI la data de 12.05.2006 a fost admisă, iar brevetul nominalizat – anulat, deoarece este imposibilă de realizat în realitate și nu poate să se conțină în instalația de verificare a contoarelor de gaz folosite cu succes de INSM încă din anul 1998.

Reprezentantul AGEPI Cernetchi S. la fel a solicitat respingerea acțiunii ca nefondată, invocând că Comisia de Apel a susținut concluzia Departamentului Invenții, Soiuri de Plante și Modele de Utilitate referitor la faptul că invenția în litigiu nu corespunde condiției de aplicabilitate industrială conform art. 7 din Legea 461/1995 privind brevetele de invenție.

Analizând materialele cauzei, audiind explicațiile participanților la proces, instanța judecătorească consideră că acțiunea este neîntemeiată și pasibilă de respins integral din următoarele considerente:

Instanța a stabilit din probele acumulate că cererea pentru eliberarea brevetului de invenție Măsurător de debimetru și contor rotativ a fost depusă la AGEPI la data de 16.02.1995 de către întreprinderea „INPROM” SRL, cu prioritatea invocată din 10.01.1995.

La momentul depunerii cererii de brevet, relațiile legate de protecția obiectelor de proprietate industrială era reglementată de Regulamentul provizoriu de protecție a proprietății industriale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 456 din 26.06.1993 și Hotărârea Guvernului cu privire la optimizarea sistemului de protecție a proprietății industriale nr. 415 din 13.06.1994.

Conform p. 2 a Hotărârii Guvernului nr. 415, AGEPI a fost autorizat să elibereze brevete de invenție în baza raportului de documentare, fără examinarea în fond a cererilor, pe răspunderea solicitanților. Conform aceleiași punct al hotărârii Guvernului nr. 415, solicitanților li se asigură posibilitatea, în decursul termenului de valabilitate a brevetului de invenție, să solicite examinarea în fond a cererilor în cauză, cu condiția achitării taxelor respective.

La data de 27.04.2005 la AGEPI, în temeiul punctului 23 a Regulamentului Comisiei de Apel AGEPI, de reprezentantul Institutului Național de Standardizare și Metrologie a fost depusă o contestație, prin care este invocat faptul că ecuația polinomului folosită în brevetul nr. 250, titular întreprinderea „INPROM” SRL, este cunoscută în matematică încă din sec. XIX ca metodă de aproximație a oricărei curbe și că soluția propusă în brevetul nr. 250 nu este nouă și nu corespunde condiției de brevetabilitate: activitate inventivă.

Ca urmare, pe motiv că Brevetul a fost eliberat sub răspunderea solicitantului, în temeiul regulii 84.6 a Regulamentului de aplicare a Legii nr. 461/1995, Secția Mecanică, Electricitate, Tehnici Industriale AGEPI a efectuat reexaminarea cererii de brevet de invenție nr. 250. În urma examinării conform regulii 84.8 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 461/1995 privind brevetele de invenție, titularului ia fost propus să introducă modificările indicate în

raportul de examinare sau să prezinte varianta proprie a modificărilor descrierii și revendicărilor, nedepășind limitele cererii inițiale.

La data de 27.01.2006 titularul a remis AGEPI o cerere prin care au anunțat că este de acord cu redacția revendicărilor invenției, indicate în raportul de examinare și care corespunde Brevetului Euroasiatic nr. 000071 în baza cererii 10.01.1995.

La data de 12.06.2006 Comisia de Apel AGEPI a constatat, că conform raportului de examinare din 10.05.2006, în baza ecuațiilor prezentate în materialele inițiale ale cererii de brevet nr. 95-0095 și în materialele suplimentar nr. 47 din 10.01.1995, la cererea de brevet nr. 94-0153, forma revendicată a profilului suprafeței active a rotoarelor nu poate fi reprodusă, conform raportului respectiv, soluția pentru rezolvarea problemei propusă în invenție este greșită și nu contribuie la rezolvarea ei și coincide cu calculele și concluziile prezentate în materialele Institutului Național de Standardizare și Metrologie cu nr. 1183 din 24.03.2006 și nr. 897 din 17.04.2006.

În temeiul acestui fapt, Comisia de Apel a susținut concluzia Departamentului Invenții, Soiuri de Plante și Modele de Utilitate referitor la faptul că invenția în litigiu nu corespunde condiției de aplicabilitate industrială conform art. 7 din Legea 461/1995 privind brevetele de invenție.

Instanța consideră că Comisia de Apel corect a conchis că schimbarea semnului plus cu semnul minus din formulă reprezintă nu o modificare, ci o soluție tehnică diferită de cea prezentată de solicitant în materialele cererii, corespunzător se extinde protecția juridică a invenției, fapt ce contravine regulii 89.2 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 461/1995, conform căreia titularul are dreptul să introducă modificări în brevet fără ca să extindă protecția juridică.

Analiza formulei Brevetului 250 a arătat că semnul principal de deosebire a soluției tehnice - Convertor rotativ s debitului – este exprimat prin formule matematice, ceea ce este permis de legislația în vigoare în domeniul Proprietății Intelectuale și nu este un neajuns a soluției tehnice ci o dovadă de calitate, însă anume această caracteristică a soluției tehnice a devenit pricina hotărârii ulterioare a Comisiei de Apel AGEPI referitor la anularea brevetului.

În formula invenției Brevetului 250 în calitate de expresii matematice, care descriu profilul suprafeței active a rotorului, este folosit polinomul de gradul cinci în formă generală, însă utilizarea acestor formule în această formă nu este posibilă, deoarece X și Z presupune un număr nelimitat de valori, adică în locul lor poate fi orice cifră, însă, pentru ca profilul să fie cât mai precis este nevoie ca după virgulă să fie cel puțin 3-4 cifre semnificative, pe când în ecuație este indicată numai o cifră semnificativă.

Analiza ulterioară a materialelor cererii a arătat că reclamanții foarte liber s-au comportat nu numai cu cifrele semnificative cât și cu semnele matematice, de oarece în unele revendicări din greșeală a fost înlocuit semnul minus (-) cu semnul plus (+), fapt ce duce la obținerea altui rezultat față de cel prognozat.

Chiar și în cazul când sunt utilizate semnele plus și minus corect, profilul la fel nu poate fi obținut și acest fapt este demonstrat prin probele acumulate și prin explicațiile martorilor, audiați în ședința de judecată.

Conform art. 28 al Legii 461/1995 privind brevetele de invenție, în decursul termenului de valabilitate brevetul poate fi declarat nul, integral sau parțial, în cazurile când:

- a) invenția protejată nu îndeplinește condițiile de brevetabilitate, stabilite prin prezenta lege;
- b) în revendicări există elemente care au lipsit în documentele inițiale ale cererii;
- c) esența invenției nu a fost dezvăluită deplin și clar în descriere;
- d) în brevet nu a fost indicat corect inventatorul sau titularul.

O invenție poate fi contestată pe tot timpul valabilității sale pe motiv că nu corespunde oricărei din condițiile de brevetabilitate și anume în temeiul acestui articol și punctului 23 al Regulamentului Comisiei de Apel AGEPI, la data de 27.04.2005 la AGEPI, de către reprezentantul Institutului Național de Standardizare și Metrologie a fost depusă o contestație la Comisia de Apel AGEPI, unde este invocat faptul că ecuația polinomului folosită în brevetul nr. 250, titular întreprinderea „INPROM” SRL, este cunoscută în matematică încă din sec. XIX ca metodă de aproximație a oricărei curbe și prin urmare soluția propusă în brevetul nr. 250 nu este nouă și nu corespunde condiției de brevetabilitate: activitate inventivă.

Conform raportului respectiv, soluția pentru rezolvarea problemei propuse în invenție este greșită și nu contribuie la rezolvarea problemei propuse și coincide cu calculele și concluziile prezentate în materialele Institutului Național de Standardizare și Metrologie cu nr. 1183 din 24.03.2006 și nr. 897 din 17.04.2006.

Astfel, instanța a stabilit că în formula matematică prezentată de reclamanți au fost comise în general 2 greșeli, și anume, a fost schimbat din greșeală semnul minus cu semnul plus și după virgulă a fost indicat o singură cifră semnificativă, pe când trebuiau să fie indicate cel puțin 3-4 cifre semnificative, de aceea instanța concluzionează că chiar și în cazul corectării semnelor matematice, forma revendicată a profilului suprafeței active a rotoarelor nu poate fi reprodusă din cauza că cifrele semnificative nu au fost indicate precis.

Instanța a constatat că Brevetul MD – 250 a fost eliberat sub răspunderea solicitantului, fără efectuarea examinării în fond, de aceea afirmațiile reclamanților că anume AGEPI a comis greșeala sau că AGEPI trebuia să observe că formula este greșită, nu este relevantă. Aceste greșeli puteau fi observate numai dacă era efectuată examinarea în fond și anume, din aceste considerente, eliberarea brevetului fără examinare în fond se numește „eliberarea brevetului pe răspunderea solicitantului” și, prin urmare, AGEPI nu poartă nici o vină că în brevet formula este cu greșeli.

Conform art. 28 al Legii 461/1995 privind brevetele de invenție, în decursul termenului de valabilitate brevetul poate fi declarat nul, integral sau parțial, în cazurile indicate în lege, de care fapt s-a folosit Departamentul Standardizare și Metrologie.

Reclamanții susțin că în brevetul euroasiatic, eliberat în baza brevetului MD 250, formula este corectă, însă instanța menționează, că brevetul euroasiatic nu este valabil pe teritoriul Republicii Moldova și că temeiul juridic pe care reclamanții își întemeiază acțiunea este brevetul MD 250.

Cele relatate dau dovadă de a considera acțiunea reclamantului ca neîntemeiată, de aceea se respinge integral.

Instanța consideră că cheltuielile de judecată, solicitate de INSM în mărime de 11 000 lei din contul reclamanților în temeiul art. 94 CPC, nu pot fi admise, deoarece nu sînt confirmate prin dovezi că au fost suportate în realitate, după cum prevede art. 96 CPC, de aceea cheltuielile de judecată rămîn pe seama părților.

În conformitate cu art. art. 237-240 CPC, instanța judecătorească,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge acțiunea lui Scripcenco Grigorii și Scripcenco Angela împotriva Institutului Național de Standardizare și Metrologie cu privire la obligarea de a stopa încălcarea dreptului deținătorilor invenției pînă la încheierea contractului, încăsarea prejudiciului material și moral ca neîntemeiată.

Se respinge acțiunea reclamanților Scripcenco Grigorii și Scripcenco Angela împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la anularea deciziei Comisiei de Apel a AGEPI din 12.05.2006 cu obligarea efectuării corectărilor în materialele brevetului de invenție în conformitate cu materialele inertiabile ale cererii ca neîntemeiată.

Cheltuielile de judecată rămân pe seama părților.
Hotărârea cu drept de recurs la Curtea Supremă de justiție în termen de 20 de zile.

Președintele ședinței,
Judecătorul